

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 36.

Lýsingaprisur fyri þettireglu: 40 oyru á
1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 16. september 1944.

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið

18. árg.

„Vantrestid“

Hin færoyski ungdómurin eigur ikki aftur at taka steinar fyrri breyð, vakrar „nationalar talur“ í staðin fyrri sunn og góð kor.

I næstseinasta blaði nortu vit við, hvussu illa vörðid vildi verða her í Føroyum, um tað hendi, at tey stóru londini fóru aftur til teirra politikk undan kríggnum at keypa minst møguligt frá øðrum londum, har millum smálondum sum Føroyum, Islandi, Danmark, Noreg og Svøríki.

Hesin politikkur var sum kunnugt við at hvala okkum fíggarliga. Feskisk kundu vit ikki sleppa av við, saltfiska- og klippfiskasølan gekk verri ár eftir ár. Inntøkurnar minkaðu í hverju n. Hitt unga fólkid freistadi trengri og trengri umstøður. Í flestu arbeiðsmanna og fiskimanna heimum máttu synirnir lata næstan hvørt oyra til húsið bara til neyðsynjarverur.

Koma hesar livstreytir, hesi livskor at verða sett okkum aftur, nú tá ið heimurin skal taka upp aftur sitt „fríðarliv“, verður ikki livandi í Føroyum, hildu vit. Tí um vit ikki kunnu sleppa av við okkara fisk til hampuligan pris ella kanska yvirhever ikki sleppa av við hann, er deyðin í durinum. Meginparturin av okkara fólk hefur bara „hjallin á sjónum“ at lita á. Svíkir hann fullkomuliga, skilja menn, at alt er úti, í hvussu er allar vónir um at freista eitt liv úttan sákn og ótta. Og í tilvikum umstøðum, segdu vit, var einki annað at taka til hjá okkara unglingsfjöld enn at sleppa sær út, leita sær aðrastaðni eftir betri og lukkuligari livskorum.

Hesa ásanann okkara av livsins harða veruleika hefur „Dagblaðið“ hegt í og brúkt til at brisla okkum, at vit royndu at skapa vantrestid í tað færoyska fólkid. Og so kemur tað — sum vanligt — við ljótari illgitan um, at tað er okkara mál at skapa vantrestid í fólkid fyrri at vinna okkum politiska makt.

So langt er fólkaflokksins mál-gagn úti í síni „damogogisku“ agitasjón fyrri at fáa fjeldina burtur frá at siggja sannleikan í eyguni og taka ta fullu ábyrgd fyrri sínari egnu lagnu.

Fólkid skai ikki hugsa, ikki siggja, men blint lita á „matadorarnar“ sjálvt um tað so skal koma at lida hungur og hall.

Nei, so langt trúgva vit ikki, at

tað vil eydnast fólkaflokkinum at hugsunnarbinda fjeldina. Vit vilja í hvussu er gera okkara besta fyrri at rópa varskoð. Mana færoyskum fiskimönnum og arbeiðsmönnum til at seta sær sum livsins mál at tarna sær sjálvum og sínum og føðilandinum við ágóðagevandi arbeiði. Kunnu teir ikki sleppa at gera hetta arbeiði, hefur eingin brúk fyrri teimum og teirra framleiðslu her á landi, megu teir ikki lata seg tala til at finna seg í tí. Teir megu ikki vera noyðdir við arbeiðsloysisins ræðuligu vanlagnu. Men tá megu teir taka sterka og greiða støðu og heldur landfýggja enn at freista trot, neyð, hungur og hall. Flýggja bagar, ið livsins góðu gávar eisini kunnu falla teimum í lut.

Stíkk hendina í egnan harm.

Bláðstjórin Á „Dagblaðnum“ kastar P. M. Dam fyrri, at hann vil geva øðrum bláðstjóranum Á „Føroyum í dag“ eitt „bein“ at gnaga.

Tað er fleiri enn mær kunnugt at Knút Vang læst at vera góður loysingamaður (ella var hann bara ein snedugur njósnari har), men fáll fyrri glamuni av bláðstjórasessinum við „Dagblaðið“.

Her kann kanska sigast, at and-in var tilreiðar, men kjotið var skroyppiligt. Men eg trúgvi ikki at hansara samvitska er so eym, at hann hefur barst stórvegis við seg sjálvan, áðrenn hann leyp frá teimum fátæku loysingarmönnum yvir til teir riku fólkaflokksmennirnir.

So tosa vit um „bein“. Har fekk hann eitt gott „bein“ at gnaga.

Askoðari.

Uppskot til nýtt ráðgevarastarv.

Ráðgevarar í ymsum hava øll lond, tað er „Tidens Leser“. Men eitt hava vit færoyingar ikki, sum er stórt spell og stór skomm fyrri lægtingið, og tað er ein ella tveir dansuráðgevarar. Tað er so mikið meira ófatuligt, at hetta ikki longu er komið í lag, sum at vit hava frammiúr menn til hetta. Hesir menn hava gjørt eitt so landsgagnligt arbeiði, sær sjálvum til mikið peningaligt spell, við at reika um landið at læra tað unga

Vacuum Oil Company.

Vi har Lager af dette Firmas over hele Verden anerkendte Smærelser i følgende Kvaliteter:

Almindelige Skibsmotorer:

Rubrex Marine Oil 110 (svær) i Tønder.
Rubrex Marine Oil 75 (mellem) i Tønder.

Dieselmotorer:

Gargoyle DTE Marine Oil extra heavy i Tønder.
Gargoyle Vacme Marine Oil extra heavy i Tønder.
(Sidstnævnte to Olier er desuden særdeles anvendelig til almindelige Skibsmotorer, hvortil særlig fin Olie er påkrævet).

Baademotorer (Dæksbaade):

Rubrex Marine Oil 25 i Tønder.

Baademotorer (små) og Automobiler:

Mobilol A, i Dunke á 5 Gallons.
Mobilol AF, i Dunke á 5 Gallons.
Mobilol BB, i Dunke á 1 Gallon, 5 Gallons og 10 Gallons.
Mobilol C, (Gearolie) i Dunke á 1 Gallon.

Dampmaskiner:

Maskinolie, Gargoyle Komo Marine Engine Oil i Tønder.
Cylinderolie, Gargoyle Marine Cylinderoil Oco i Dunke á 5 Gallons.
Cylinderolie, Gargoyle Marine Cylinderoil Rarus i Dunke á 5 Gallons.

Desuden haves paa Lager Konsistensfedt og Stævnørsefedt i Dunke á 12,7 kg.

A/S Balslev & Co.

fólkid ymsar góðar dansir, fyrri ikki at tala um spøl, sum „at taka moyggj í myrkri“, „selja pottar“, og „at dansa sum hesputræ“. Teir eiga beinanvegin at verða settir sum dansuráðgevarar. Løn mugu teir hava góða, tí ein má minnast til, hvat hesir menn lissa í teirra heidurliga og góða stríði fyrri føðilandið.

Dansutrell hjá dovgubbanum.

AVSANNAN

Orsakað av, at „Tingakrossur“ hefur gitt, at teir 3 fólkavaldu skúlastjórnarlímirnir (teir eru Richard Long, Johan Poulsen og undirritaði) hava verið um at sett lærara Højgaard á Toftum i læraraembætið við Havnar skúla aftaná lærara Hans Kamban, loyvi eg mær við hesum at lýsa frá, at eg greiddi atkvøðu fyrri at seta Hjalmar Joensen lærara, í hetta embætið og mælti umóti, at skúlastjórnin ásetti mann, ið hvørki var innstillaður av skúlanevnd ella býráði, og sum í hvussu er i teirri einu lærugreinini — ítrótti — sum embætið var lýst uppá, ikki var so væl „kvalificeraður“ sum ein ann-

ar, ið bæði skúlanevnd og býráðið innstillaðu.

Embætið, ið talan er um, var lýst við sang, musikk og gymnastikk sum høvuðslærugreinir.

Harra Hjalmar Joensen lærari, ið var innstillaður av skúlanevnd og býráði, hefur í sang og musikk ug+ (ug í musikk) og ug+ í gymnastikk, fina læraraeksamin í síni heild, hefur lisið 1½ ár eyka á Askov háskúla og statsins læraraháskúla, verið yviri í Svøríki at kanna nútímans skúlskap í hesum landi, hvar ið skúlskapurin er gittin fyrri at standa hægst í verðini. Hann hefur aftrat hesum tikið eitt serligt ítróttarprógv við finasta karakteri.

Í Havn, tann 6. sept. 1944.

P. M. Dam.

Frá 1. september

er kommunuskrivstovan opin frá kl. 10 f. p. til kl. 1½ s. p. og

frá kl. 3½ s. p. til kl. 5 s. p. Klakksvík, tann 22. aug. 1944.

Sóknarstýrið.